

Žene u nošnji - početak 20. stoljeća

Svečana ženska nošnja ladimirevačkih djevojaka i žena spada u poseban tip slavonske nošnje, dok muška narodna nošnja (svečana i radna) ni po čemu ne odudara od nošnje muškaraca ovoga dijela Slavonije. Navedena ženska nošnja nosi se samo u četiri sela Valpovštine: Ladimirevcima, Bizovcu, Brođancima i Habjanovcima, odnosno na području nekadašnjih župa Bizovac i Brođanci.

Ovaj tip ženske nošnje pojavio se u drugoj polovici devetnaestoga stoljeća i nosio se do četrdesetih godina dvadesetoga stoljeća, kada dolazi do naglog prihvaćanja industrijske robe i građanskoga odijevanja.

Mušku narodnu nošnju neki Šokci su prestali nositi još ranije, već krajem Prvoga svjetskog rata, da bi pred Drugi svjetski rat gotovo svi nosili građansku odjeću. Posljednji Ladimirevčanin nosio je nošnju u svakodnevnom životu pedesetih godina dvadesetog stoljeća (deda Markula). Svečana ženska nošnja nosila se iza Drugoga svjetskog rata samo izuzetno, za najvećih crkvenih svečanosti i blagdana, te je već tada, kao i danas, od upotrebnog ruha postala dio

kulturne baštine i prepoznatljivosti našega mjesta.

Ratne i poratne (ne)prilike dovele su ovu vrijednu i rijetku nošnju do ruba nestanka, jer su žene tijekom i nakon rata prodavale vrjednije dijelove ili cijelu nošnju radi neimaštine i kako bi pomogle kućnom proračunu u prehrani ili školovanju djece. Tako je šezdesetih godina XX. stoljeća u Ladimirevcima preostalo tek nekoliko kompleta ove nošnje, a znanje o detaljima izrade posjedovalo je jedva desetak starijih žena. Nošnju je spasilo od nestajanja osnivanje kulturno-umjetničkoga društva «Šokadija», čiji su entuzijasti otkupili po selu preostale dijelove, kompletirali ih, te potaknuli izradu novih dijelova starim tehnikama ručnoga rada. Na taj način sačuvano je do danas jedva desetak kompleta, što u privatnom vlasništvu, što u fundusu nošnji ovoga Društva.

U cilju obnavljanja gotovo zaboravljenih tehnika izrade ove dragocjene nošnje, Udruga «Mladi poduzetnik» pokrenula je krajem 2008. godine projekt izrade dvije kompletne djevojačke nošnje u koji je uključeno desetak mlađih žena iz Ladimirevaca. Na taj način obavljen je generacijski prijenos znanja u izradi nošnje na mlađe žene, a materijal za izradu osiguran je iz sredstava ministarstva turizma. Nakon što krajem 2009. godine nošnje budu dovršene bit će poklonjene kulturno-umjetničkom društvu u mjestu.

{gallery}nosnja{/gallery}